“Linie 1. Deutsch in Alltag und Beruf” Kapsamında Almanya’da Günlük Hayat ve Meslek İmgesi

Doç. Dr. Gülnaz Kurt

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2605-3349>

Akdeniz Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Alman Dili ve Edebiyatı Bölümü, Antalya – TÜRKİYE

Makale Geçmişi

Geliş: 20.01.2021

Kabul: 07.03.2021

On-line Yayın: 31.03.2021

Anahtar Kelimeler

Almanca Öğretimi

Ders Kitapları

İmge

Almanya

Günlük Hayat

Araştırma Makalesi

DOI:

<http://dx.doi.org/10.29228/JASSS.48974>

Öz

Araştırmanın amacı “Linie 1 Deutsch in Alltag und Beruf “ isimli Almanca öğretim kitabında bulunan görsellerin Almanya’da günlük hayat ve mesleğe ilişkin örtük veya doğrudan oluşturduğu imgeleri tespit etmektir. Bu amaç kapsamında doküman analizi yoluyla kitaptaki 1396 görsel taranmış, Almanya’daki günlük hayata ve mesleğe ilişkin görseller araştırılarak bulunmuştur. Neuner’in “Evrensel varoluş deneyimleri” ile Güvenç’in “Kültürel Muhteva ve Öğeler Rehberi”ndeki sınıflama ve kodlama sistemlerinden esinlenerek günlük hayata dair altı konu başlığı oluşturulmuştur. Başlıklar çevre, eğitim- öğretim, beslenme, aile, boş zaman ve iş hayatı olarak belirlenmiştir. Kitapta bulunan 1396 görsel veri değerlendirilmiş ve 603 görsel veri araştırma kapsamına alınmıştır. Görsel veriler çevre, eğitim- öğretim, beslenme, aile, boş zaman ve iş hayatı boyutlarında yorumlanmış ve altı başlık altında sınıflandırılmıştır. Sınıflandırılan görseller kendi içlerinde değerlendirilmiş, görsellerin okuyucularda oluşturduğu imgeler çevre, eğitim- öğretim, beslenme, aile, boş zaman ve iş hayatı boyutlarında yorumlanmıştır. Araştırma sonucundan Almanya’da günlük hayatın ve mesleğin aşağıdaki gibi imgelendiği görülmüştür. Çevre ve doğanın koruduğu gibi tarihin de koruduğu ve her fırsatta tanıtılmaya çalışıldığı görülmüştür. Eğitim ve öğretimde yüz yüze iletişimi sağlamak için oturma düzeninin yuvarlak olduğu, görselleştirmeye önem verildiği ve dil öğretiminde özellikle kelime kartlarının kullanıldığı dikkat çekmektedir. Alman beslenme kültüründe ayaküstü hafif yiyeceklerin ve salataların olduğu fark edilmektedir. Aile içi iletişimin önemsendiği ve birlikte çeşitli faaliyetler yaparak vakit geçirildiği görsellerde imgelenebilmektedir. Boş zamanlarda arkadaşlarla eğlenildiği, doğada vakit geçirildiği, spor yapıldığı ve okuma kültürlerinin olduğu göze çarpmaktadır. İş hayatında ise işçi güvenliğinin, takım çalışmasının ve yardımlaşmanın önemli olduğu görülmektedir.

Atıf Bilgisi / Reference Information

Kurt, G. (2021). “Linie 1. Deutsch in Alltag und Beruf” Kapsamında Almanya’da Günlük Hayat ve Meslek İmgesi. *Jass Studies-The Journal of Academic Social Science Studies*, 14(84): 197-208.

Daily Life and Professional Image in Germany Under "Linie 1. Deutsch in Alltag und Beruf"

Assoc. Dr. Gülnaz Kurt

Akdeniz University, Faculty of Literature, Department of German Language and Literature, Antalya –
TURKEY

Article History

Submitted: 20.01.2021

Accepted: 07.03.2021

Published Online: 31.03.2021

Keywords

Almanca Öğretimi

Ders Kitapları

İmge

Almanya

Günlük Hayat

Abstract

This study aims to reveal both implicit and explicit images related to daily life and profession in Germany involved in the German coursebook titled *Linie 1 Deutsch in Alltag und Beruf*. To this end, the whole coursebook was investigated employing the content analysis method, and a total number of 1396 visuals related to daily life and profession in Germany were detected. After that, these visuals were also thematically categorized. Six different themes were generated based on categorizations and codes found in Neuner's "Experiences of universal existence" and Güvenç's "Guide to Cultural Contents and Elements". These themes are environment, education, nutrition, family, leisure time, and professional life. These 1396 visuals were analyzed, and 603 of them were included as the main data of this study. They were categorized in accordance with the six pre-determined themes. In addition, these categorized visuals were also analyzed within themselves, and the images that these visuals created for the reader were also interpreted according to the pre-determined themes. The results revealed valuable insights related to how daily and professional life were represented in the related coursebook. Based on these images, it can be said that great importance was attached to preserving the environment and historical elements, and they were tried to be introduced to the reader. Circle seating was preferred to facilitate face-to-face interaction and communication in the classroom, great importance was given to visualization, and vocabulary cards were frequently used in language teaching. Besides, images of snacks and a healthy diet related to German food culture were also noticed. When it comes to the family themes, results showed that communication among family members was prioritized, and family members were often visualized as spending their leisure time together doing various activities. Another essential point that results revealed is that people also had fun with their friends, spent their leisure time in nature, doing physical exercises, and reading. As for the professional life theme, job safety, collaboration, and cooperation were highly important.

Research Article

DOI:

<http://dx.doi.org/10.29228/JASSS.48974>

1. GİRİŞ

İnsan hayatında önemi büyük olan görseller öğrenme ve öğretme sürecinde de önem arz etmekte ve sıklıkla kullanılmaktadır. Bilginin aktarılmasında ders kitapları önemli bir yere sahiptir (Pallo, 2006: 779; Demir ve Kurt, 2019: 15). Öğrenme ve öğretme etkinlikleri sırasında öğrencinin öğrenmesi ve öğretmenin öğrenmeyi sağlayabilmesi için gereklidir. Kitaplar bilgilerin kavratılmasında, olayların açıklanmasında, durumların gösterilmesinde ve tanıtılmasında yardımcılarıdır. Yapılan her türlü öğrenme- öğretme sürecinde vazgeçilmez olarak yer almaktadır. Teknolojik araç ve gereçlerin eğitim sistemine girmiş olduğu günümüzde bile öğrenciler sınıfta geçirdikleri zamanlarının %70 ile %95'inde ders kitapları kullanılmaktadırlar. (Kaya, 2006: 82). Bu sebeple ders kitapları hala en önemli eğitim ve öğretim materyali olma özelliğini korumaktadırlar (Yaylı ve Çınar, 2014: 2080; Zorba ve Çakır, 2019: 72).

Temel eğitim-öğretim materyallerinden biri olan ders kitabı, içerdiği yazılı bilginin yanı sıra görsel öğeleri ve dolayısıyla görsel bilgiyi de barındırmaktadır. Zor ve karmaşık konuların anlatımı başta olmak üzere kullanılan görsellerin, metinlerden daha öğretici ve kalıcı olduğu bilinmektedir. Sözel bir metnine eşlik eden görseller, öğrencilerin dikkatini konu üzerinde topladığı gibi sunumun daha somut ve anlaşılır olmasını sağlar (Uzuner, Aktaş, Albayrak, 2010: 725; Zorba, 2014: 138). Ders kitaplarındaki çeşitli görseller kitabı daha çekici hâle getirir, okuma zevkini ve öğrencinin derse karşı ilgisini artırır (İşeri, 2011: 83). Ayrıca araştırma sonuçlarının çoğu kitapların görsellerle zenginleştirilmesi ve salt bilgidan kaçınılması gerektiğini vurgulamaktadır (Çakır, 2016: 9).

Öğrenmeyi kolaylaştıran görseller özellikle yabancı dil öğretiminde önem arz etmektedir (Karaca, 2018). Ana dile başvurmadan konuyu anlatmak, durumu görselleştirmek, kültürel öğeleri aktarmak, özetle dilin kullanıldığı bağlamı göstermek için sıkça kullanılmaktadır. Yabancı dil kitapları aracılığıyla dil öğrenenler okudukları metinler ve görsellerle sadece dil öğrenmekle kalmaz, aynı zamanda ilgili topluma ait kültürel kodları da çözerler (Aydın, 2019: 87). Çünkü yazılı metinler ve görseller içinde üretildikleri toplumun yaşamına ve kültürüne ait imgeler taşır (Sağlam, 2001). Bir durum veya olayın duyular yolu ile insan üzerinde bıraktığı etki, intiba, imaj (TDK, 2005) veya kişinin kafasında canlanan izlenimler (Akış ve Akdemir, 2020: 55) olarak tanımlanan imge, dil öğretim kitaplarında yazılı metinlerden çok görsellerle oluşabilir. Hedef ülkenin dil ve kültürü bir ölçüye kadar kitaplar üzerinden öğretildiğinden dolayı metinlerin yanında verilen görsellerin de özenli bir şekilde seçilmesi gerekmektedir. Dil kitaplarındaki görseller, yazılı metinlerden daha çok ilgili toplumun yaşayışına ve kültürüne ait izler taşıyabilir (Zorba, 2014: 138; Zorba ve Çakır, 2019: 65). Görseller günlük hayat, sosyal yaşantı, giyim, toplumsal roller, aile yapısı, iş hayatı vb. unsurları yansıtır. Özetle kitaplardaki görseller öğretilen hedef dilin ülkesine ve topluma dair imgeleri sunduğundan ve yeni imgeler oluşturduğundan titizlikle seçilmesi gerekmektedir.

1.1. Problem ve Alt Problemler

Dil öğretim kitaplarında bulunan görseller öğretilen hedef dilin ülkesi ve yaşam şekli ile ilgili bilgiler içerir ve okuyucularda imgeler oluşturur. Bu doğrultuda araştırmaya ilişkin aşağıdaki alt problemler belirlenmiştir.

“Linie 1. Deutsch in Alltag und Beruf” isimli kitapta Almanya’da

- 1- çevre nasıl imgelenmektedir?
- 2- eğitim öğretim nasıl imgelenmektedir?
- 3- beslenme nasıl imgelenmektedir?
- 4- aile nasıl imgelenmektedir?
- 5- boş zamanın değerlendirilmesi nasıl imgelenmektedir?
- 6- iş hayatı nasıl imgelenmektedir?

1.2. Amaç

Araştırmanın amacı, günlük hayata ve mesleğe yönelik Almanca öğretmeyi hedefleyen "Linie 1. Deutsch in Alltag und Beruf" isimli kitapta yer alan görsellerin okuyucularda oluşturduğu Almanya'da günlük hayat ve meslek ile ilgili imgeleri ortaya koymaktır. İlgili imgeler çevre, eğitim-öğretim, beslenme, aile, boş zaman değerlendirme ve iş hayatı boyutlarında araştırılmıştır. Bu amaçla kitapta bulunan görsel resimler ve çizimler taranmış, sınıflandırılmış ve kendi içlerinde yorumlanarak değerlendirilmiştir.

1.3. Varsayım

Varsayım, araştırma kapsamında kullanılan dil öğretim kitabındaki görsellerin Almanya'daki çevre, eğitim-öğretim, beslenme, aile, boş zaman ve iş hayatını yansıttığı üzerine kurulmuştur.

1.4. Sınırlılıklar

Araştırma "Linie 1. Deutsch in Alltag und Beruf" isimli yabancı dil öğretim kitabı ile sınırlandırılmıştır. Söz konusu Almanca öğretim kitabı Susan Kaufmann, Ulrike Moritz, Margret Rodi, Lutz Rohrmann ve Ralf Sonntag tarafından yazılmıştır. Kitabın 2015 yılında ilk baskısı Klett-Langenscheidt yayın evi tarafından yapılmış olup günümüzde basımı Ernst Klett Sprachen GmbH yayın evi tarafından halen devam etmektedir. 2017 baskısı araştırılan kitabın hedef kitlesi genç ve yetişkinlerdir. Kitabın amacı ise A1 (A1.1 ve A1.2) seviyesinde günlük hayata ve mesleğe yönelik Almanca öğretmektir. Kuşe kağıda renkli basılmış kitap 296 sayfa ve 16 üniteden oluşmaktadır. Ünite başlıkları "Herzlich willkommen!; Kontakte; Wie heißt das auf Deutsch?; Einen Kaffee, bittel; Was machst du heute?; Das schmeckt gut!; Meine Familie und ich; Der Balkon ist schön.; Endlich Freizeit!; Neu in Deutschland; Alles Gute!; Unterwegs; Gute Besserung!; Was kann ich für Sie tun?; Das kann man lernen!; Glücksmomente" olarak belirlenmiştir. Kitabın sonunda dilbilgisi bölümü ve alfabetik sıraya göre dizilmiş kelime listesi yer almaktadır. Ayrıca QR kodla izlenebilen 16 videoya yer verilmiş ve bir Cd ilave edilmiştir. Öğretim kitabına ek olarak hazırlanan yoğun alıştırma kitabı siyah beyaz olarak 112 sayfa basılmış, az görsel içermesi nedeniyle araştırma kapsamına alınmamıştır. Ders kitabındaki tüm ünitelerin görsel bakımından oldukça zengin örnekler sunması bu kitabın çalışma kapsamında değerlendirilmesi anlamında en önemli gerekçe olarak görülmektedir.

2. YÖNTEM

Nitel araştırma kapsamında yapılan çalışmada "Doküman Analizi" yöntemi kullanılmıştır. Sönmez ve Alacapınar (2016: 108) doküman incelemesini yazılı ve görsel malzemenin toplanıp incelenmesi olarak tanımlamaktadır. Yine aynı yazarlar bu çalışma kapsamında "yazılı kaynaklar olarak kitap, dergi, ferma, anı, makale, layiha, roman, öykü, şiir, yazıt ve görsel malzemeler olarak ise resim, slayt, film, anıt, giyim-kuşam, araç-gereç, pul, flama ve benzeri materyallerin incelenebileceğine" değinmektedirler (bkz. Sönmez ve Alacapınar, 2016: 108). Doküman analizinin bir alt başlığı olan görsel analizi "görsel verilerin, simgelerin, sembollerin, işaretlerin açıklanıp yorumlanması" (Sönmez ve Alacapınar, 2016: 112) olarak tanımlamaktadır. Betimsel analiz kapsamında elde edilen veriler belirlenen konu başlıklarına göre özetlenir ve yorumlanır (Yıldırım ve Şimşek, 2004). Neuner'in "Evrensel varoluş tecrübeleri" (2002: 113) ve Güvenç'in "Kültürel Muhteva ve Öğeler Rehberi"nden (2011: 475) esinlenerek, bu çalışmaya özgü günlük hayata dair 6 boyut belirlenmiştir. Belirlenen altı kategori çevre, eğitim- öğretim, beslenme, aile, boş zaman değerlendirme ve iş hayatıdır. Tarama sonucunda elde edilen görsel veriler sınıflandırılmış ve yorumlamaya hazır hale getirilmiştir.

2.1. Evren ve Örneklem

Klett yayınevi tarafından München'de 2017 yılında basılan, günlük hayatta ve meslek dili olarak kullanılan Almancayı A1 (A1.1 ve A1.2) seviyesinde öğretmeyi hedefleyen "Linie 1. Deutsch in Alltag und Beruf" isimli yabancı dil öğretim kitabı çalışmanın evrenini oluşturmaktadır. Söz konusu kitap kapsamında yer alan resim ve çizimlerden seçilen görseller ise araştırmanın örneklemi oluşturmaktadır.

2.2. Verilerin Toplanması ve Analizi

Veri dokümanı olan "Linie 1. Deutsch in Alltag und Beruf" isimli kitaba Almanya'dan ulaşılmıştır. Verilerin toplanmasında; dış- iş kapak, içindekiler, 16 bölüm ve ek dahil tutulmuştur. Görsel veriler Almanya'yı, Alman toplumunun günlük ve iş hayatını yansıtmaları bakımından incelenmiş ve bir araya getirilmiştir. Görsellerin kitap içerisindeki dağılımı Tablo 2'de verilmektedir. Fotoğraf ve izimler Neuner'in "Evrensel varoluş tecrübeleri" (2002:113) ve Gvenin "Kültürel Muhteva ve öğeler Rehberi"nden (2011:475) esinlenerek, bu çalışmaya özgü, oluşturulan ve Tablo 1'de verilen altı başlık altında sınıflandırılarak yorumlanmaya ve tartışmaya hazır hale getirilmiştir. Kitapta 617 resim ve 779 çizim olmak üzere toplamda 1396 görsel tespit edilmiş ve araştırma kapsamına alınmıştır. Araştırma için belirlenen dil ğretim kitabında yer alan görseller aşağıdaki boyutlarda incelenmiştir.

Tablo 1. Görsel Boyutlar

GÖRSELLER	ÇEVRE
	EğİTİM-ğRETİM
	BESLENME
	AİLE
	BOş ZAMAN DEğERLENDİRME
	İş HAYATI

3. BULGULAR

"Linie 1. Deutsch in Alltag und Beruf" isimli kitapta Alman toplumunun günlük ve iş hayatı ile ilgili 617 resim ve 779 çizim olmak üzere toplamda 1396 görsel yer almaktadır. Görsellerin kitaptaki dağılımı Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. Görsellerin bölümlere göre dağılımı

Bölüm	Resim Sayısı	izim Sayısı	Toplam Görsel sayısı
Dış ve İ Kapaklar	2	1	3
İçindekiler	16	0	16
Kitap açıklama	17	18	35
nite 1	46	34	80
nite 2	32	45	77
nite 3	30	52	82
nite 4	62	49	111
nite 5	9	126	135
nite 6	87	30	117
nite 7	35	30	65
nite 8	34	46	80
nite 9	13	39	52
nite 10	38	40	78
nite 11	30	37	67
nite 12	37	72	109
nite 13	23	36	59
nite 14	32	13	45
nite 15	36	24	60
nite 16	32	52	84
Ek	6	35	41
Toplam	617	779	1396

3.1. Almanya’da Çevre İle İlgili Görsel Bulgular

Çevre ile ilgili 155 görsel bulguya rastlanmıştır. Çevre ile ilgili görsel bulgular ve sayfaları Tablo 3’te verilmiştir. Çevre ile ilgili görsel bulgulardan Almanya’da:

- 1- Yüz yılı aşkın kilise, belediye binaları, köy evleri, saat kuleleri ve su köprüleri gibi tarihi binaların hala bakımlı olarak ayakta tutulduğu,
- 2- Farklı milletlerin bir arada yaşadığı,
- 3- Nüfusun yaşlı olduğu (yaşlı bayanlarda boyanmamış beyaz saçlar),
- 4- Heykel kültürünün olduğu ve şehirlerde çok yer verildiği,
- 5- Tarihi şahsiyetlere (Einstein, Mozart, Bertha Benz) kitaplarda yer vererek değer verildiği,
- 6- Toplu taşıma araçlarının çok sık kullanıldığı; özellikle otobüs tren, yeraltı treni, tramvayın başlıca toplu taşıma araçları olduğu,
- 7- Evlerin küçük olduğu; misafir odası veya salonun bulunmadığı,
- 8- Misafirlikte hediye olarak çiçek götürüldüğü; evde ve işyerinde dekorasyon amaçlı çiçek kullanımının yaygın olduğu,
- 9- Kedi ve köpeklerin eşyalara zarar verecek, mangal partilerine dahil olacak kadar ön planda tutulduğu,
- 10- Şehirlerde ağaçların ve yeşilliklerin korunduğu söylenebilir.

Tablo 3: Çevre ile ilgili görsel bulgular

	GÖRSEL BULGULAR	İLGİLİ SAYFALAR
1	-Ayakta tutulan tarihi ve eski binalar: Brandenburger Tor, kiliseler, tarihi saat kuleleri, su köprüleri, köy evleri -Şehirlere ve köylere özgü tarihi evler: kuzey Almanya, köy evleri, Hofburg Prater, Basel, Salzburg, Heidelberg -Tarihi köprüler, Su köprüsü	9, 134, 166, 170, 172, 175, 179, 185, 186, 187, 207, 221 59, 134, 158, 166, 172, 214, 30
2	-Almanya’da bir arada yaşayan farklı milletler: iş yerinde ve kursta çok kültürlü çalışma ve öğrenme (başörtülü, siyahi)	1, 5, 11, 19, 20, 21, 25, 26, 29, 35, 60, 69, 167
3	-Yaşlı Alman toplumu (yaşlı, orta yaşlı, beyaz saçlı)	11, 15, 47, 48, 66, 72, 77, 97, 104, 105, 107, 109, 144, 147, 155, 164, 165, 195, 201, 202, 209, 226
4	-Heykel Kültürü: Bremen mızıkacıları, Roland -Yer cücesi	175, 181, 185 242, 243, 252
5	-Tarihi şahsiyet ve sanatçılara verilen önem: Einstein, Mozart, Bertha Benz, Sebastian Vettel, Nina Hoss, Bremen mızıkacıları	163, 175, 181, 185
6	-Yaygın toplu taşıma kullanımı: Otobüs ve -durağı, tramvay, hızlı tren, tren ve -istasyonu, uçak, yeraltı treni, gemi	V, VIII, 36, 40, 59, 66, 131, 143, 145, 146, 152, 167, 176, 177, 180, 183, 185, 188, 189, 190, 192, 226, 228, 249, 256
7	-Evlerde yaşam: küçük mutfak, misafir tuvaleti (Gästetoilette), salonsuz evler, klozet	112, 114, 119, 214
8	-Çiçek: misafirlikte- yaş gününde hediye, dekorasyon	IV, V, VI, 76, 82, 83, 101, 107, 111, 120, 161, 162, 168, 207, 234, 240, 244, 247, 248
9	-Evcil hayvanlar: köpek, kedi	23, 34, 36, 106, 112, 123, 129, 132, 141
10	-Şehir manzaraları ve görüntüleri: Berlin Alexanderplatz, Bremen, Bern, Luzern, Graz, Bremen, Köln, Freiburg, Kiel, Basel Salzburg, Frankfurt am Main, Ostsee, Zürich, -Çam ağacı	134, 175, 207, 186, 187, 158, 134, 207 97, 166, 172

3.2. Alman Toplumunda Eğitim- ğretim İle İlgili Görsel Bulgular

Kitapta eğitim- ğretim ile ilgili toplam 56 görsel bulguya rastlanmış ve ilgili görsel bulgulara ilişkin bilgiler Tablo 4'te verilmiştir. Eğitim- ğretim ile ilgili görsel bulgulardan:

- 1- ğrenme sürecinin birlikte yardımlaşarak ilerlediği,
- 2- Oturma düzeninin genelde çember şeklinde olduğu,
- 3- Görselleştirmenin n planda tutulduğu,
- 4- Dil ğreniminde kelime kartlarının vazgeçilmez olduğu,
- 5- Öğrenmede ve işte Post-It'in yardımcı unsur olarak kullanıldığı,
- 6- Çalışma masasında masa lambasının kesinlikle bulunduğu görülmektedir.

Tablo 4: Eğitim- ğretim ile ilgili görsel bulgular

	GÖRSEL BULGULAR	İLGİLİ SAYFALAR
1	-Birlikte ğrenme ve dayanışma	2, 3, 19, 29, 35, 159, 228, 229, 231
2	-öğrenmede ve öğretmede görselleştirme: yazıp asma	7, 20, 21, 34, 36, 37, 59, 87, 104, 123, 133, 149, 184, 228, 237
3	-çember şeklinde olan oturma düzeni	23, 38, 49
4	-Kelime kartlarıyla dil öğrenme, kelime alanlarına göre dil öğrenme, tekrar yazarak dil ğrenme	VIII, 14, 27, 34, 37, 39, 40, 48, 77, 123, 141, 130, 253, 256
5	-öğrenme sürecinde ve işte Post-It kullanımı:	15, 37, 40, 123,
6	-çalışma masası ve masa lambası: Yuvarlak masada çalışma	2, 6, 15, 20, 29, 33, 35, 37, 40, 43, 63, 80, 105, 112

3.3. Alman Toplumunda Beslenme İle İlgili Görsel Bulgular

Kitapta, Almanya'da beslenme ile ilgili 106 görsel bulguya rastlanmış ve ilgili görsel bulgular Tablo 5'te verilmiştir. Beslenme ile ilgili görsel bulgulardan:

- 1- Ekmek arası peynir, sucuk, sosis, simit ve Fastfood tüketiminin çok olduğu,
- 2- Kahvaltının – akşam yemeğinin az çeşitli ve çok hafif olduğu,
- 3- Pasta tüketiminin çok olduğu,
- 4- Başlıca içeceğin kahve ve bira olduğu,
- 5- Meyvelerden muzun çok tüketildiği,
- 6- Mangalın çok yapıldığı ve sosis mangal edildiği,
- 7- Sebze alışverişinin manavdan ve marketten olduğu; pazara gidilmediği,
- 8- Salatanın çok tüketildiği,
- 9- Ayakşt yemek yemenin (barda yemek yeme) ok yaygın olduğu,
- 10- Kalp şeklinde büyük kurabiyelerin Lunaparkta atıştırmalık olarak satıldığı dikkat çekmektedir.

Tablo 5: Beslenme ile ilgili görsel bulgular

	GÖRSEL BULGULAR	İLGİLİ SAYFALAR
1	-Ekmek arası kaşar sucuk -Peynir-Kaşar -Simit -Fastfood	50, 95, 190, 192, Ek XIV 87, 92, 95 52, 58, 63, 64, 251 54, 55, 236
2	-Hafif ve az çeşitli akşam yemeği -Hafif ve az çeşitli kahvaltı	68, 84 65, 68, 105
3	-Pasta kültürü	IV, 48, 51, 53, 56, 64, 89, 97, 101, 103, 107, 166, 215
4	-Kahve kültürü -Kahve sohbeti -Alkol Tüketimi: bir araya gelip bira içme, şarap, şampanya -Restoranda bira-alkol	47, 53, 68, 109 61, 89 6, 47, 76, 82, 83, 102, 157, 167, 190 47, 54, 190
5	-Muz	17, 18, 49, 50, 51, 52, 53, 58, 63, 64
6	-Mangal: sosis ve sucuk kültürü	75, 76, 98, 106, 129, 132, 135, 136, 240, 241, 247, 252, 253
7	-Manav ve marketten sebze alma	IV, 80, 86, 93, 157, 251
8	-Salata kültürü	79, 82, 86, 92, 95
9	-Yemek: (ayaküstü barda yemek ve meyve yeme, çay- kahve içme)	3, 10, 18, 61
10	-Lunaparkta atıştırılan büyük kalp kurabiye	239, 241, 242, 247, 248, 252

3.4. Alman Toplumunda Aile İle İlgili Görsel Bulgular

Kitapta aile ile ilgili toplam 21 görsel bulguya rastlanmıştır. Aile ile ilgili görsel bulgular Tablo 6'da verilmiştir. Aile ile ilgili görsel bulgulardan:

- 1- Alman ailelerinin üç- dört kişiden oluştuğu,
- 2- Aile içinde ortak karar alındığı,
- 3- Ailece spor, doğada yürüyüş, kayak yapıldığı; birlikte vakit geçirildiği,
- 4- Kadın ve erkeğin hayatta yan yana yer aldığı; erkeklerin yemek, örgü ve kahve servisi yaptığı söylenebilir.

Tablo 6: Aile ile ilgili görsel bulgular

	GÖRSEL BULGULAR	İLGİLİ SAYFALAR
1	-Üç dört kişilik aileler	165, 167
2	-Ailede ortak karar alma- fikir sorma	135
3	-Ailece birlikte eğlenme- vakit geçirme: spor yapma, doğada yürüyüş, kayak, okuma	65, 72, 76, 135, 162, 116, XXXVIII
4	-Hayatta yan yana yer alan kadın ve erkek (yemek, bulaşık çamaşır, örgü, kahve servisi)	65, 72, 83, 97, 114, 232, 225, 116, 225, 238

3.5. Alman Toplumunda Boş Zaman Değerlendirme İle İlgili Görsel Bulgular

Kitapta boş zaman değerlendirme ile ilgili toplam 168 görsel bulguya rastlanmış ve Tablo 7'de verilmiştir. Boş zaman değerlendirme ile ilgili görsel bulgulardan:

- 1- Sohbetlerde bira içtikleri; ayaküstü kokteyl toplantıları ve kutlamalar yaptıkları,

- 2- Arkadaşlarla birlikte eğlenerek vakit geçirdikleri (yemek yapma, kafeteryada- pastanede buluşma, diskoya- konsere -sinemaya gitme, körebe oynama, mangal partileri),
- 3- Boş vakitlerin ailece eğlenerek değerlendirildiği (doğada yürüyüş, yemek yapma),
- 4- Kitap ve gazete okuma alışkanlıklarının olduğu,
- 5- Bazı evlerde piyanonun bulunduğu,
- 6- Satranç oynadığı ve öğretildiği,
- 7- Spor yapıldığı (Fitness, yüzme, bisiklete binme, kayak, koşu, doğada Trekking)
- 8- Tırmanma ve yelken kursuna gidildiği,
- 9- Yaşlıların teknolojiyi kullandığı ve spor yaptığı,
- 10- Cep telefonunu ve sabit telefonu günlük hayatta sık kullandığı,
- 11- Doğada çok vakit geçirildiği,
- 12- Lunaparka gidildiği görülmektedir.

Tablo 7: Boş zaman değerlendirme ile ilgili görsel bulgular

	GÖRSEL BULGULAR	İLGİLİ SAYFALAR
1	-Sohbetlerde bira içme -Ayaküstü toplantılar, konuşmalar, kutlamalar, kokteyl	6, 47, 76 1, 2, 5, 48, 55, 133, 161, 163, 167, 174, 222, 245, VIII
2	-Birlikte vakit geçirme, yemek yapma, grup halinde eğlenme -Kafeteryada ve pastanede buluşma -Diskoya ve konsere gitme -Yetişkinlerde, eğlenme, körebe oynama - Mangalda sosis- sucuk kültürü - Sinema	142, 234, 238, 253 47, 51, 53, 54, 61, 93, 109, 102, 108, 129, 158, 227, 131, 132, 136, 142, 253, 157, 158, 227 178 75, 76, 98, 106, 129, 132, 135, 136, 240, 241, 247, 252, 253 69, 131, 138 73
3	-Ailece birlikte vakit geçirme ve eğlenme: doğada yürüyüş, kayak	65, 72, 76, 116, 162, 256, XXXVIII
4	-Kitap ve gazete okuma	65, 69, 72, 77, 129, 132, 136, 149, 150, 233, 150, 189, 211, 227, 233, 253
5	-Evde piyano	236, 244, XXXIX
6	-Satranç oynama ve öğretme	226, 232, 238
7	-Spor (Fitness, bisiklet binme, koşu, yüzme, doğada koşu, Trekking)	64, 66, 70, 71, 75, 76, 103, 129, 131, 132, 134, 135, 138, 142, 148, 152, 162, 176, 188, 192, 198, 204, 223, 227, 233, 238, 249, 253, ek XVI, ek XVI, XXXVIII
8	-Tırmanma-, yelken kursu	135, 134
9	-Yaşlılarda teknoloji kullanımı, spor yapma (paten, masa tenisi)	165, 225, 226
10	-Günlük hayatta sık sabit telefon ve cep telefonu kullanımı	III, 15, 16, 21, 22, 67, 73, 76, 83, 88, 90, 135, 136, 162, 164, 167, 192, 211, 213, 216, ek XI
11	-Doğada vakit geçirme	130, 134, 134, 144, 142, 227, 250
12	-Lunapark	9, 239, 240, 246, 251

3.6. Alman Toplumunda İş Hayatı İle İlgili Görsel Bulgular

Almanya’da iş hayatı ile ilgili toplam 97 görsel bulguya rastlanmış ve ilgili görsel bulgular Tablo 8’de yer verilmiştir. İş hayatı ile ilgili görsel bulgulardan:

- 1- İş yerinde ayaküstü kokteyl, toplantı ve kutlama yapıldığı,

- 2- İşyerinde yardımlaşmanın ve öğretmenlerin ön planda olduğu; takım çalışması yapılarak beyin fırtınalarının yapıldığı,
- 3- Alt- üst mevkidekilerin bir arada çalıştığı ancak yine de alt- üst ayrımının olduğu,
- 4- İş kıyafetleri ve iş güvenliği aksesuarlarının sık kullanıldığı,
- 5- İş ve eğlencenin bir arada yürütüldüğü,
- 6- Sabit telefonun ve cep telefonun sık kullanıldığı,
- 7- Çalışma masalarında kesinlikle masa lambası bulunduğu fark edilmektedir.

Tablo 8: İş hayatı ile ilgili görsel bulgular

	GÖRSEL BULGULAR	İLGİLİ SAYFALAR
1	-İş yerinde ayaküstü kutlama, kokteyl, toplantı	161, 167, 174
2	-İş yerinde beyin fırtınası, birlikte öğrenme, yuvarlak masada takım-ekip çalışması, yardımlaşma ve gösterme	20, 29, 35, 80, 93, 157, 159, 176, 228, 229, 230, 231
3	-Birlikte çalışmanın yanı sıra üst alt ilişkisi	38, 39, 40
4	-İş kıyafeti: iş tulumu Güvenlik önlemleri: baret- kask	34, 40, 61, 81, 146, 193, 250
5	-İş ve eğlence bir arada	116
6	-Günlük hayatta-işte sabit telefon, cep kullanımı	III, 15, 16, 21, 22, 67, 73, 76, 83, 88, 90, 135, 136, 162, 164, 167, 192, 211, 213, 216, ek XI
7	-Masa lambası	6, 15, 33, 37, 40, 43, 63, 105, 112

4. SONUÇ

“Linie 1. Deutsch in Alltag und Beruf” isimli kitapta bulunan görsellerin, Almanya’da günlük hayat ve mesleğe ilişkin örtük veya doğrudan oluşturduğu imgeleri tespit etmeyi amaçlayan araştırmada toplam 1396 görsel bulgu taranmıştır. 793 görsel bulgu incelenen 6 konu başlığında sınıflandırılmadığından 603 görselle araştırma sınırlandırılmıştır. Görsel bulgular çevre, eğitim-öğretim, beslenme, aile, boş zaman ve iş hayatı boyutlarında değerlendirilmiştir. Değerlendirme sonucunda Almanya’da günlük hayata ve mesleğe ilişkin aşağıdaki imgelerin oluştuğu görülmüştür.

Çevre ile ilgili görsel bulgular Almanların geçmişe önem verdiklerini göstermektedir. Görsellerden tarihi binaların (kilise, belediye binası, köy evi, saat kulesi, su köprüsü) bakımlı olduğu ve halen kullanıldığı; şehirlerinin Einstein, Mozart, Bertha Benz gibi geçmişte yaşamış ünlülerin heykelleriyle süslediği görülmektedir. Ayrıca geçmişte yaşamış önemli şahsiyetlere ve sanatçılara kitaplarda yer vererek değerlerini korumaktadırlar. Tarihlerinin izlerini taşıyan şehirlerinde yeşilin ve doğanın korunduğu da dikkat çekmektedir. Bu sebeple toplu taşıma araçları tercih edilmektedir. Alman nüfusunun yaşlı olduğu ve Almanya’da farklı milletlerin bir arada yaşadığı gerçeği de görseller aracılığıyla göze çarpmaktadır. Ayrıca Almanya’da evlerin küçük olduğu; çiçeğin her fırsatta hediye edildiği, ev ve iş yerlerini süslediği; evlerde kedi ve köpeklerle birlikte yaşanıldığı imgelenmektedir.

Eğitim- öğretim ile ilgili görsel bulgulardan, çember şeklinde düzenlenmiş masalar, bu sürecin yardımlaşarak yüz yüze ilerlediğini göstermektedir. Ayrıca eğitim- öğretim sürecinde görselleştirmenin ön planda tutulduğu, Post-It’in sık kullanıldığı, dil öğreniminde ise kelime kartlarının kullanıldığı görülmektedir. Çalışma masalarında mutlaka masa lambasının bulundurulduğu dikkat çeken diğer bir durumdur.

Beslenme ile ilgili görsel bulgular ekmek arası peynir, -sucuk, -sosis, pasta, muz, salata ve simittin çok tüketildiğini; kahve ve biranın çok içildiğini göstermektedir. Kahvaltı ve akşam yemeklerinin az çeşitli barındırdığı ve hafif olduğu da göze çarpmaktadır. Mangal partilerinde ise

sadece sosisin yer aldığı; sebze- meyve alışverişlerini genellikle manavdan ve marketten yapıldığı ve ayaküstü beslenmenin Alman toplumunda hakim olduğu imgeleri oluşmaktadır.

Üç- dört kişiden oluşan küçük ailelerin, zamanlarını birlikte geçirdikleri, bu süreçte spor, doğada yürüyüş, kayak yaptıkları görülmektedir. Hayatta kadın ve erkeğin yan yana yer aldığı ve ev işlerini birlikte yaptıkları ayrıca aile bireylerinin düşüncelerine eşit değeri verildiği imgelenmektedir.

Boş zaman değerlendirme ile ilgili görsellerden Alman toplumunda arkadaşlarla eğlenerek ve spor yaparak zaman geçirildiği fark edilmektedir. Her fırsatta bir araya gelen arkadaşların sohbet ettikleri, yemek yaptıkları, kafeteryada ve pastanede buluştukları, diskoya- konsere -sinemaya gittikleri, şakalaşarak körebe oynadıkları ve mangal partileri yaptıkları görülmektedir. Spor çeşitleri olarak Fitness-, kayak-, yüzme-, koşu-, doğada yürüyüş-, yelken yapıldığı, bisiklete binildiği görülmektedir. Toplumun kitap ve gazete okuma alışkanlıkları da görsellere yansımıştır. Yaşlıların teknoloji kullandığı ve spor yaptığı da ayrıca dikkat çekmektedir. Alman toplumunun cep telefonunu ve sabit telefonu sık kullanıldığı ve doğada çok zaman geçirdiği görülmektedir.

Takım çalışmaları, beyin fırtınaları ve ayaküstü kokteyl toplantıları ile ilgili görseller iş ortamında iletişimin önemli olduğunu göstermektedir. Ayrıca iş yerinde yardımlaşarak ve göstererek çalışıldığı bariz fark edilmektedir. Diğer dikkat çeken unsurlar ise alt- üst mevkidekilerin bir arada çalıştığı, fakat alt- üst ayrımının olduğu; iş kıyafetleri ve iş güvenliği aksesuarlarının kesinlikle kullanıldığı; iş ve eğlencenin bir arada yürütüldüğü; sabit telefonun ve cep telefonun sık kullanıldığı ve masa lambasıyla çalışıldığıdır.

Araştırma sonucundan, Almanca öğrenmek için "Linie 1. Deutsch in Alltag und Beruf" isimli kitabı kullananlarda, yukarıda altı başlık altında değinilen imgelerin çoğunun oluşacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Akış, İ. ve Akdemir, D. (2020). Türk Dünyası İçin Türkçe (Temel-Orta-İleri) Alıştırma Kitaplarında Türk İmgesi. Türk Dünyası Araştırmaları, Mayıs - Haziran TDA Cilt: 125 Sayı: 246 S. 51-72.
- Aydın, Y. (2019). Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kullanılan Ders Kitaplarındaki Görsellerde Toplumsal Cinsiyet. Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 8(1), 62-84, S. 62-84
- Çakır, U. (2016). Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Ders Kitabı Görsellerinin Bazı Özellikler Açısından İncelenmesi. İhlara Eğitim Araştırmaları Dergisi, S. 06-18.
- Demir, N. ve Kurt, B. (2019). Avrupa Ortaokullarında Okutulan Ana Dili Ders Kitaplarında Türk İmgesi. International European Conference On Interdisciplinary Scientific Researches November S.15-17, Paris, France: Farabi Publishing House.
- Güvenç, B. (2011). İnsan ve Kültür. İstanbul: Boyut Yayıncılık.
- İşeri, K. (2011). Türkçe Ders Kitaplarında Resimler. Ülper, H. (Ed.), Türkçe Ders Kitabı Çözümlemeleri S. 81-90, Ankara: Pegem Akademi.
- Karaca, F. (2018). Yabancı Dil Olarak Fransızca Öğretiminde Görsellerin İncelemesi. Ders Kitapları Uluslararası Sempozyumu. Cerrahpaşa: İstanbul Üniversitesi.
- Kaufmann, S.; Moritz, U.; Rodi, M.; Rohrmann, L. ve Sonntag, R. (2017). Linie 1. Deutsch in Alltag und Beruf. Stuttgart: Ernst Klett Sprachen.
- Kaya, Z. (2006). Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme. (2. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Neuner, G.ve Hunfeld, H. (2002). Methoden Des Fremdsprachlichen Deutschunterrichts; Berlin: Langenscheidt.
- Pallo, G. (2006). Encyclopedia As Textbook. Science&Education, 15, S. 779-799, New York: Springer.
- Sağlam, M. Y. (2001). Atasözleri ve Deyimlerde İmgelem. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Edebiyat

- Fakültesi Dergisi, Cilt 18, Sayı 1, S. 45-51.
- Sönmez, V. ve Alacapınar, F. G. (2016). Örneklandırılmış Bilimsel Araştırma Yöntemleri 4. Baskı. Ankara: Anı yayıncılık.
- Türk Dil Kurumu (2005). Türkçe Sözlük. 10. Baskı. Ankara: TDK 4. Akşam Sanat Okulu Matbaası.
- Uzuner, S., Aktaş, E. ve Albayrak, L. (2010). Türkçe 6, 7 ve 8. Sınıf Ders Kitaplarının Görseller (İllüstrasyonlar) Açısından Değerlendirilmesi. Türkiye Bilim Araştırmaları Dergisi, Sayı 27, S. 721-733
- Yaylı, D. ve Kitiş Çınar, E. (2014). Ortaokul Türkçe Ders Kitapları Görsellerinde Toplumsal Cinsiyet. Turkish Studies, 9(5), S. 2075-2096.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2004). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Zorba, M. G. (2014). Visual representation of sports activities in secondary school English and Turkish coursebooks. International Journal of Science Culture and Sport, 2(2), 137-149.
- Zorba, M. G. ve Çakır, A. (2019). A case study on intercultural awareness of lower secondary school students in Turkey. Novitas-ROYAL, 13(1), 62-83.